

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการทำกิจกรรมนักศึกษา และการเรียนรู้ทักษะด้านต่าง ๆ
2. เพื่อศึกษาทักษะของกิจกรรมนักศึกษาที่นำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ ที่มีต่อคณะวิทยาศาสตร์
4. เพื่อศึกษาสภาพการทำงานและรายได้ของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์

ความสำคัญและประโยชน์

1. ผลการวิจัยจะทำให้คณะวิทยาศาสตร์ ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการทำงานของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ และทัศนคติของบัณฑิตที่มีต่อคณะวิทยาศาสตร์
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานการวางแผนพัฒนาและกำหนดแนวทางในการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา
3. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์กับฝ่ายพัฒนานักศึกษาในการวางแผนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้มากิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะความสามารถด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นศิษย์เก่าคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทุกรุ่น จากฐานข้อมูลศิษย์เก่าที่มีอยู่ จำนวน 1,500 คน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ 324 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้

แบบสอบถามแบ่งเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำกิจกรรม

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน (กรอกแบบสอบถามเฉพาะผู้ที่ทำงานแล้ว)

- ตอนที่ 4 ข้อมูลผู้ที่กำลังศึกษาต่อ (กรอกแบบสอบถามเฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาต่อ)
ตอนที่ 5 ข้อมูลผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน (กรอกแบบสอบถามเฉพาะผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน)
ตอนที่ 6 ความคิดเห็นของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับคณะวิทยาศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการทำกิจกรรมนักศึกษา และการเรียนรู้ทักษะด้านต่าง ๆ
2. ผลการศึกษาทักษะจากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาที่นำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ
3. ผลการศึกษาทัศนคติของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา
4. ผลการศึกษาสภาพการทำงาน และรายได้ของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลกรวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการทำกิจกรรมนักศึกษา และการเรียนรู้ทักษะด้านต่าง ๆ

บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ช่วงอายุระหว่าง 30 – 39 ปี สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาเอกเคมี และสถานภาพทำงานแล้ว

กิจกรรมนักศึกษาที่ส่งผลให้เกิดทักษะในการประกอบอาชีพ พบว่า การนำทักษะที่ได้จากการทำกิจกรรมนักศึกษามาใช้กับการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก

1.1 การนำทักษะด้านต่าง ๆ จากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาไปใช้ในการประกอบอาชีพ พบว่า กิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมไหว้ครู กิจกรรมรับน้อง กิจกรรมประชุมเชียร์ กิจกรรมพัฒนาคณะฯ กิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาวิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์สัญจร กิจกรรมสัปดาห์วิทยาศาสตร์ กิจกรรมกีฬาระหว่างคณะฯ และกิจกรรมกีฬา 3 สถาบัน ทุกกิจกรรมเหล่านี้จะส่งผลให้บัณฑิตจะได้รับทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.2 การดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการด้านกิจกรรมนักศึกษาต่อการนำทักษะจากการทำกิจกรรมนักศึกษาที่นำไปใช้ในการประกอบ พบว่า การเป็นคณะกรรมการประธานชั้นปี คณะกรรมการชั้นปี คณะกรรมการสโมสรนักศึกษาคณะฯ คณะกรรมการสภานักศึกษา และคณะกรรมการสังกัดมหาวิทยาลัย จะส่งผลให้บัณฑิตได้รับการบริหาร ส่วนการเป็นคณะกรรมการชมรม สังกัดคณะฯ และคณะกรรมการองค์การ ฯ จะส่งผลให้บัณฑิตได้รับการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. ผลการศึกษาทักษะจากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาที่นำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ

การนำทักษะจากกิจกรรมนักศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์นำทักษะจากกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในเกณฑ์มาก โดยนำทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพ จากกิจกรรมค่าวิทยาศาสตร์สัญจร กีฬา 3 ม. และกิจกรรมพัฒนาคณะ ตามลำดับ บัณฑิตที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ/สำนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างส่วนราชการ และธุรกิจส่วนตัว จะนำทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ส่วนลูกจ้างของส่วนราชการจะนำทักษะการสื่อสารไปใช้ในการประกอบอาชีพ และพบว่า บัณฑิตที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ/สำนักงานรัฐวิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว เคยเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมรับน้อง ทางด้านของลูกจ้างส่วนราชการ เคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้อง และกิจกรรมประชุมเชียร์

บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในระดับบริหาร และ ระดับปฏิบัติการ นำทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ส่วนเมื่อศึกษาทางด้านตำแหน่งงานที่ปฏิบัติกับการเป็นคณะกรรมการกิจการนักศึกษา พบว่า ระดับบริหาร เคยเป็นคณะกรรมการสโมสรนักศึกษาคณะฯ และระดับปฏิบัติการเคยเป็นคณะกรรมการชมรมสังกัดคณะฯ

3. ผลการศึกษาทัศนคติของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา

บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา คือ กิจกรรมปฐมนิเทศ ร้อยละ 94.1 รองลงมาเป็นกิจกรรมรับน้อง ร้อยละ 92.9 และกิจกรรมประชุมเชียร์ ร้อยละ 91.7 ส่วนกิจกรรมนักศึกษาที่บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์มีระดับความชอบอันดับ 1 คือ กิจกรรมรับน้องของคณะฯ กิจกรรมนักศึกษาที่อยู่ในระดับความชอบอันดับ 2 คือ กิจกรรมประชุมเชียร์

บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ให้ความสนใจในการดำรงตำแหน่งทางด้านกิจกรรมนักศึกษา ในระหว่างที่ศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการชมรม สังกัดคณะวิทยาศาสตร์

ส่วนทางด้านสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษากับการดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการด้านกิจกรรมนักศึกษา พบว่า สาขาคณิตศาสตร์ สาขาสถิติ สาขาเคมี สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ และสาขาวัสดุศาสตร์ จะดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการชมรมสังกัดคณะวิทยาศาสตร์ ส่วนสาขาจุลชีววิทยา และสาขาชีววิทยา จะดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการชมรม สังกัดมหาวิทยาลัย

สาขาวิทยาศาสตร์พอลิเมอร์ สาขาฟิสิกส์ สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ และสาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป (เคมี-ชีววิทยา) จะดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการสโมสรนักศึกษาคณะฯ และสำหรับสาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป (คณิตศาสตร์ – ฟิสิกส์) จะดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการองค์การในระดับมหาวิทยาลัย

4. ผลการศึกษาภาวะการทำงาน และรายได้ของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์

ภาวะการทำงานของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จะทำงานในตำแหน่งงานระดับปฏิบัติการ และอยู่ในช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปี และตั้งแต่อายุ 50 ปีขึ้นไป จะทำงานในตำแหน่งงานระดับบริหาร มีอัตราเงินเดือนมากกว่า 25,000 บาท โดยใช้ระยะเวลาหางาน คือ จะหางานทำได้ก่อน/ทันทีที่จบการศึกษา ซึ่งรับทราบแหล่งข้อมูลในการสมัครงานจากหนังสือพิมพ์/หนังสือสมัครงาน จำนวนครั้งการเปลี่ยนงาน ส่วนใหญ่แล้วไม่เคยเปลี่ยนงานเลย มีระดับความพึงพอใจต่องาน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง ได้งานทำตรงกับสาขาที่เรียน และตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทางด้านการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนมาใช้ในการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และการประกอบอาชีพของศิษย์เก่าที่ต้องใช้ทักษะด้านต่าง ๆ พบว่า จะใช้ทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์, ภาวะผู้นำ และมีการนำพระราชดำรัสของพระบรมราชชนกประยุกต์ใช้ในการทำงาน

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์

พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่รู้สึกประทับใจคณะวิทยาศาสตร์มากและรู้สึกภูมิใจที่เป็นศิษย์เก่าของคณะและอยากให้คณะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไป

ด้านกิจกรรมนักศึกษา

คณะวิทยาศาสตร์ควรเห็นความสำคัญของการทำกิจกรรมนักศึกษา โดยการเสริมสร้างการพัฒนาทักษะทางด้านความคิด จิตใจ คุณธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม เท่ากับความสำคัญของการศึกษา นักศึกษา ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้นักศึกษาให้บุคคลภายนอกได้รับรู้มากกว่าเดิม และอยากเห็นคณะให้ความสำคัญของการทำกิจกรรม การพัฒนาทักษะทางด้านความคิด, จิตใจ, คุณธรรม, ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม เท่ากับความสำคัญของการศึกษาเพราะมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตนอกมหาวิทยาลัย

ด้านหลักสูตร

ทางด้านหลักสูตร พบว่า ควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยและสามารถนำไปใช้งานได้จริงดังนี้

1. ควรให้นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์เน้นปฏิบัติการเยอะ ๆ เช่น การเตรียมสารเคมี เครื่องมือในห้อง Lab ที่สำคัญต่อการประกอบวิชาชีพ เพราะที่ผ่านมานักศึกษาไม่ค่อยมีโอกาสได้ลงปฏิบัติการทางด้านนี้
2. ควรมีรายวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารงาน บริหารคน กระบวนการควบคุมคุณภาพ และระบบมาตรฐานต่าง ๆ เพราะจำเป็นต้องรู้หลักการเพื่อประโยชน์ต่อการทำงาน

3. ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับอุปกรณ์ทางช่าง เครื่องยนต์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพราะมีประโยชน์ต่อการทำงาน

4. ควรมีการเน้นการเรียนการสอนในสาขาการทำวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ เป็นวิชา พื้นฐานในระดับชั้นปีที่ 2 - 3

5. หลักสูตรการศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ควรบังคับให้มีวิชาว่าด้วยการจัดการโรงงาน ภาคทฤษฎี จำนวน 3 หน่วย และปฏิบัติ จำนวน 1 ภาคการศึกษา

ด้านศิษย์เก่าสัมพันธ์คณะวิทยาศาสตร์

1. ควรมี WEB SITE สมาคมศิษย์เก่าคณะวิทยาศาสตร์

2. ควรมีวารสารของคณะวิทยาศาสตร์ เผยแพร่เรื่องราว หรือการค้นคว้างานวิจัยที่ทันสมัยเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ศิษย์เก่าได้รับทราบความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง

3. คณะ ควรจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และจะส่งผลต่อเนื่องการทำงานในอนาคตของรุ่นน้อง

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปราย

1. ผลการศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการทำ

กิจกรรมนักศึกษา และการเรียนรู้ทักษะด้านต่าง ๆ

กิจกรรมนักศึกษาที่ส่งผลให้เกิดทักษะในการประกอบอาชีพ พบว่า การนำทักษะที่ได้จากการทำกิจกรรมนักศึกษามาใช้กับการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมรส และการนำทักษะด้านต่าง ๆ จากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาไปใช้ในการประกอบอาชีพ พบว่า กิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมไหว้ครู กิจกรรมรับน้อง กิจกรรมประชุมเชียร์ กิจกรรมพัฒนาคณะฯ กิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์สัญจร กิจกรรมสัปดาห์วิทยาศาสตร์ กิจกรรมกีฬาระหว่างคณะฯ และ กิจกรรมกีฬา 3 สถาบัน ทุกกิจกรรมเหล่านี้จะส่งผลให้บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์จะได้รับทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการด้านกิจกรรมนักศึกษาต่อการนำทักษะจากการทำกิจกรรมนักศึกษาที่นำไปใช้ในการทำงาน พบว่า การดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการ ประธานชั้นปี คณะกรรมการชั้นปี คณะกรรมการสโมสรนักศึกษาคณะฯ คณะกรรมการสภานักศึกษา และคณะกรรมการสังกัดมหาวิทยาลัย จะส่งผลให้บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ได้รับทักษะการบริหาร ส่วนการเป็นคณะกรรมการชมรม สังกัดคณะฯ และคณะกรรมการองค์การ ฯ จะส่งผลให้บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ได้รับทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นเพราะการจัดกิจกรรมนักศึกษา (Student Activities) ซึ่งจะสามารถทำให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะและประสบการณ์ในการทำงานอย่างมาก ซึ่งทักษะและประสบการณ์นั้น ไม่สามารถเรียนได้ในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมนักศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการที่จะพัฒนาและส่งเสริมนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา

ร่างกาย จิตใจอารมณ์และสังคม เพื่อออกไปสู่สังคมให้เป็นพลเมืองที่ดีต่อไป และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในการเข้าร่วมกิจกรรมจะมีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตัวของนักศึกษามากขึ้น และเกิดการเรียนรู้ในการปรับตนเองให้เข้ากันได้กับบุคคลที่หลากหลายประเภท เพื่อให้ผลการดำเนินงานที่รับผิดชอบเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งการทำกิจกรรมจะเป็นโอกาสสำคัญที่ได้รู้จักเรียนรู้และเข้าใจในความหมายของความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้นคนที่มีความเข้าใจธรรมชาติมนุษย์มากเท่าใดย่อมมีปัญหาน้อยในการทำงานซึ่งกิจกรรมนักศึกษาจะช่วยในประเด็นนี้ได้มาก ซึ่งสอดคล้องกับสมบัติ คำม่วง (บทคัดย่อ : 2533) จากการศึกษางานวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า นโยบายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพและศักยภาพของนักศึกษจนสุดขีดความสามารถ และส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ และความสามารถของแต่ละบุคคล วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม มีความสามารถและทักษะทางวิชาชีพของตน และ เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์ (2530 : 102) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญ เพราะช่วยให้นักศึกษาเจริญงอกงามเป็นคนโดยสมบูรณ์ และสอดคล้องกับ วิจิตร ศรีสะอาด (ทบทวนมหาวิทยาลัย.2532 : 9) ปลัดทบทวนมหาวิทยาลัยบรรยายพิเศษในการประชุมสัมมนาผู้บริหารกิจการนักศึกษาว่าวิชาการอย่างเดียวจะไม่ช่วยให้คนเกิดพัฒนาการที่สมบูรณ์ กิจกรรมนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ และมีคุณค่าไม่น้อยไปกว่าการที่จะพัฒนาให้เป็นวิชาการหรือนักวิชาชีพที่เก่งกล้าสามารถ

2. ผลการศึกษาทักษะจากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาที่นำไปประยุกต์ใช้ในการ

ประกอบอาชีพ

บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ/สำนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างส่วนราชการ และธุรกิจส่วนตัว จะนำทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ส่วนลูกจ้างของส่วนราชการจะนำทักษะการสื่อสารไปใช้ในการประกอบอาชีพ และพบว่า บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว จะเคยเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมรับน้อง

ลูกจ้างส่วนราชการ เคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้อง และกิจกรรมประชุมเชียร์ ซึ่งเป็นไปได้ว่าการทำกิจกรรมนักศึกษาทำให้เกิดการค้นพบและรู้จักตนเองมากขึ้น ได้มีโอกาสประเมินตนเองไปในตัวว่า จุดเด่น จุดด้อยของตัวเองมีอะไรบ้าง บางคนจะทราบได้เลยว่า จริง ๆ แล้วตัวเองมีความถนัดอะไร ชอบอะไร เช่น บางอาจจะพบว่าชอบทำงานด้านการวางแผน ด้านทักษะการพูด ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ

บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ที่ปฏิบัติงานในระดับบริหาร และ ระดับปฏิบัติการ จะนำทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ

ส่วนเมื่อศึกษาทางด้านตำแหน่งงานที่ปฏิบัติกับการดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการ
กิจการนักศึกษา พบว่า ระดับบริหาร เคยดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการสโมสรนักศึกษาคณะฯ และ
ระดับปฏิบัติการเคยดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการชมรมสังกัดคณะฯ เพราะการเข้าร่วมกิจกรรม
นักศึกษาทำให้รู้จักและเข้าใจคำว่าบทบาทและรู้จักการใช้บทบาทที่เหมาะสม ในการเข้าร่วมกิจกรรม
นักศึกษานั้นแต่ละคนต้องดำรงตำแหน่งในบทบาทใด บทบาทหนึ่ง ในแต่ละบทบาทจะมีหน้าที่และ
ความรับผิดชอบแตกต่างกันไป บางคนมีบทบาทเป็นผู้นำกลุ่ม บางคนมีบทบาทเป็นรองประธาน
เหรียญกิตติมศักดิ์แต่ละวันเราอาจจะมีบทบาทในฐานะนักศึกษา ในฐานะผู้นำนักศึกษา ในฐานะศิษย์ของครู ในฐานะลูก
ของพ่อแม่ ดังนั้นถ้าเราไปเข้าใจคำว่า บทบาท เราก็อาจจะดำเนินสิ่งที่เรียกว่ารับผิดชอบ บทบาท อันจะนำมาซึ่ง
ความขัดแย้งในภายหลังเพราะฉะนั้น ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ ในส่วนนี้เป็น
อย่างมาก

สำเนา ขจรศิลป์ และบุญเรียง ขจรศิลป์ (2531 : 13 -14) ซึ่งให้เห็นว่ากิจกรรมนักศึกษา
มีความสำคัญและจำเป็นมาก โดยได้สรุปความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา ดังนี้ ทางด้านความสำคัญ
ต่อนักศึกษา คือ นักศึกษาโดยทั่วไปเป็นคนหนุ่มสาวที่มีพลังกำลังทั้งร่างกายและความคิด มีความอยากรู้อยากเห็น
และเป็นผู้ที่มีความหวังดีต่อสังคมด้วยใจอันบริสุทธิ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรม
นอกหลักสูตร จะช่วยตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี กิจกรรมนักศึกษาจึงมี
ความสำคัญต่อนักศึกษา ดังต่อไปนี้ (1) ช่วยพัฒนานักศึกษาในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ
(2) ช่วยให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (3) ช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้พลังทางด้านร่างกาย
และความคิด การกระทำ ในสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสถาบันการศึกษาและต่อประเทศชาติ
และทบวงมหาวิทยาลัย (2521 : 40) ได้กำหนดประเภทและขอบเขตการจัดกิจกรรมนักศึกษาในด้านต่าง
ๆ พบว่าทางด้านบำเพ็ญประโยชน์ การจัดกิจกรรมด้านนี้อยู่ในขอบเขต คือ (1) ให้นักศึกษาใช้เวลาว่าง
เพื่อพัฒนาตนเองให้พร้อม เพื่อประโยชน์ต่อสังคม (2) ให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนำ
ความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนร่วม (3) ปลุกฝังให้นักศึกษาตระหนักในการ
ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องรับผิดชอบต่อสังคมอันจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ (4) ส่งเสริมให้มีการ
บำเพ็ญประโยชน์ต่อหมู่คณะและประเทศชาติ

3. ผลการศึกษาทัศนคติของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา

บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา คือ กิจกรรม
ปฐมนิเทศ ร้อยละ 94.1 รองลงมาเป็นกิจกรรมรับน้อง ร้อยละ 92.9 และกิจกรรมประชุมเชียร์ ร้อยละ
91.7 ส่วนกิจกรรมนักศึกษาที่บัณฑิตมีระดับความชอบอันดับ 1 คือ กิจกรรมรับน้องของคณะฯ
กิจกรรมนักศึกษาที่อยู่ในระดับความชอบอันดับ 2 คือ กิจกรรมประชุมเชียร์

บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ให้ความสนใจการดำรงตำแหน่งทางด้านกิจกรรมนักศึกษาใน
ระหว่างที่ศึกษาซึ่ง ส่วนใหญ่จะเป็นคณะกรรมการชมรม สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ ส่วนทางด้านสาขาวิชา

ที่สำเร็จการศึกษากับการเป็นคณะกรรมการด้านกิจกรรมนักศึกษา พบว่า สาขาคณิตศาสตร์ สาขาสถิติ สาขาเคมี สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ และสาขาวัสดุศาสตร์ ส่วนใหญ่จะเป็นคณะกรรมการชมรมสังกัด คณะวิทยาศาสตร์ ส่วนสาขาจุลชีววิทยา และสาขาชีววิทยา จะเป็นคณะกรรมการชมรม สังกัด มหาวิทยาลัย

ส่วนสาขาวิทยาศาสตร์พอลิเมอร์ สาขาฟิสิกส์ สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ และสาขา วิทยาศาสตร์ทั่วไป (เคมี-ชีววิทยา) จะเป็นคณะกรรมการสโมสรนักศึกษาคณะฯ และสำหรับสาขา วิทยาศาสตร์ทั่วไป (คณิตศาสตร์ – ฟิสิกส์) จะเป็นคณะกรรมการองค์การ ซึ่งแอสติน (Astin .1970 : 450) ศึกษาพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ทศนคติต่อกิจกรรม ประเทพนั้น สภาพความต้องการ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เป็นต้น สอดคล้องกับสมโภชน์ อนงสุข (2529 : 22) ที่กล่าวว่า การที่นักศึกษาจะมีความสนใจและความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ องค์ประกอบส่วนตัวของนักศึกษา ประสพการณ์ของนักศึกษา ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษา และการสนับสนุนของผู้ปกครองให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม องค์ประกอบแต่ละด้านมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ซึ่งองค์ประกอบที่ แตกต่างกันจะส่งผลให้นักศึกษาต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาภาวะการทำงาน และรายได้ของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์

ภาวะการทำงานของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่จะประกอบ อาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จะทำงานในตำแหน่งระดับปฏิบัติการ และส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุ น้อยกว่า 30 ปี และตั้งแต่อายุ 50 ปีขึ้นไป จะทำงานในตำแหน่งระดับบริหาร ส่วนใหญ่จะมีอัตรา เงินเดือนมากกว่า 25,000 บาท โดยใช้ระยะเวลาหางาน คือ จะหางานทำได้ก่อน/ทันทีที่จบการศึกษา ซึ่งรับทราบแหล่งข้อมูลในการสมัครงานจากหนังสือพิมพ์/หนังสือสมัครงาน จำนวนครั้งการเปลี่ยนงาน ส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงานเลย มีระดับความพึงพอใจต่องาน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็น เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ได้งานทำตรงกับสาขาที่เรียน และ ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ส่วนการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนมาใช้ในการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และการประกอบอาชีพของศิษย์เก่าที่ต้องใช้ทักษะด้านต่าง ๆ พบว่า ส่วนใหญ่จะ ใช้ทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ , ภาวะผู้นำ และมีการนำพระราชดำรัสของพระบรมราชชนก ประชุกต์ใช้ในการทำงาน ซึ่งปราณี หะชัน (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลบัณฑิต คณะเกษตร ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างบัณฑิตทั้งระดับปริญญาตรี และโทที่สำเร็จ การศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2537 – 2538 จำนวน 104 คน และกลุ่มผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตจำนวน 52 คน เฉพาะบัณฑิตระดับปริญญาตรี ผลการศึกษาพบว่า กระบวนวิชาในกลุ่มวิชาเอก กลุ่มวิชาพื้นฐาน และวิชาทางด้านคอมพิวเตอร์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานและชีวิตความเป็นอยู่ได้มากที่สุด ส่วนวิชาที่ควรได้รับการปรับปรุงมากที่สุด คือ กระบวนวิชาในกลุ่มวิชาเอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาที่

มีการฝึกปฏิบัติควรได้รับการฝึกเพิ่มมากขึ้น หัวหน้างานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก แต่มีความพึงพอใจ ด้านการนำความรู้มาใช้งาน การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ การคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน และความเป็นผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง และหัวหน้างานมีความพึงพอใจบัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่อยู่ในระดับดีพอ ๆ กับบัณฑิตจากสถาบันอื่น ๆ

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์

ด้านกิจกรรมนักศึกษา

คณะวิทยาศาสตร์ควรเห็นความสำคัญของการทำกิจกรรมนักศึกษา โดยการเสริมสร้างการพัฒนาทักษะทางด้านความคิด จิตใจ คุณธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม เท่ากับความสำคัญของการศึกษา

ด้านหลักสูตร

1. ควรให้นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์เน้นปฏิบัติการเยอะ ๆ เช่น การเตรียมสารเคมี เครื่องมือในห้อง Lab ที่สำคัญต่อการประกอบวิชาชีพ เพราะที่ผ่านมานักศึกษาไม่ค่อยมีโอกาสได้ลงปฏิบัติการทางด้านนี้
2. ควรมีรายวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารงาน บริหารคน กระบวนการควบคุมคุณภาพ และระบบมาตรฐานต่าง ๆ เพราะจำเป็นต้องรู้หลักการเพื่อประโยชน์ต่อการทำงาน
3. ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับอุปกรณ์ทางช่าง เครื่องยนต์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพราะมีประโยชน์ต่อการทำงาน
4. ควรมีการเน้นการเรียนการสอนในสาขาการทำวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ เป็นวิชาพื้นฐานในระดับชั้นปีที่ 2 - 3
5. หลักสูตรการศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ควรบังคับให้มีวิชาว่าด้วยการจัดการโรงงาน ภาคทฤษฎี จำนวน 3 หน่วย และปฏิบัติ จำนวน 1 ภาคการศึกษา

ด้านศิษย์เก่าสัมพันธ์คณะวิทยาศาสตร์

1. ควรมี WEB SITE สมาคมศิษย์เก่าคณะวิทยาศาสตร์
2. ควรมีวารสารของคณะวิทยาศาสตร์ เผยแพร่เรื่องราว หรือการค้นคว้างานวิจัยที่ทันสมัยเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ศิษย์เก่าได้รับทราบความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง
3. คณะ ควรจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และจะส่งผลต่อเนื่องการทำงานในอนาคตของรุ่นน้อง

พบว่าด้านการพัฒนาคณะฯ ซึ่งส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงเว็บไซต์ของคณะฯ อยากรู้ให้คณะพัฒนาทางด้านวิชาการให้ดีเท่าคณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเก่า ๆ ส่วนทางด้านการพัฒนา นักศึกษา พบว่า ด้านกิจกรรมนักศึกษา ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนักศึกษาให้บุคคลภายนอกได้รับรู้มากกว่าเดิม และอยากเห็นคณะให้ความสำคัญของการทำกิจกรรมการพัฒนาทักษะทางด้านความคิด,จิตใจ,คุณธรรม,ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม เท่ากับความสำคัญของการศึกษาเพราะมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตนอกมหาวิทยาลัยคนที่ขาดทักษะย่อมดำเนินชีวิตทางด้านหลักสูตร พบว่า ควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยและสามารถนำไปใช้งานได้จริง และควรมีรายวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารงาน บริหารคน และระบบมาตรฐานต่าง ๆ (ISO) เพราะถ้าหากเข้าไปทำงานในโรงงานหรือบริษัทก็จะต้องรู้หลักการบริหาร และต้องใช้ระบบมาตรฐาน ISO ในการทำงาน กระบวนการควบคุมคุณภาพ QC TQM 5ส. ฯลฯ ซึ่งวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา , 2527 (อ้างถึงในวิลาสินี เพชรขาว 2543 : 1) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษาว่าเป็นการให้โอกาสแก่นักศึกษาที่จะเรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นในสังคม ตลอดจนการสร้างบุคลิกภาพ พัฒนานิสัย และพฤติกรรมของตนเองให้พร้อมที่จะเป็นคนที่สมบูรณ์และมีคุณภาพ นั่นคือควรเน้นการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นคนควบคู่ไปกับการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคน เพราะเท่าที่ผ่านมามีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าบัณฑิตของไทยมักจะมีความรู้เฉพาะในวิชาชีพแขนง แขนง ๆ ของคน ส่วนใหญ่ไม่มีความนิยมชมชื่นในความรอบรู้ ไม่ใฝ่หาความรู้ใหม่ แต่ชอบสังสรรค์อยู่ในหมู่นักวิชาชีพเดียวกัน บัณฑิตในสาขาวิทยาศาสตร์เกือบไม่มีความรู้ทางสังคมศาสตร์ศิลปะ และวัฒนธรรมเลย ในทำนองเดียวกันบัณฑิตทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ก็เกือบจะไม่มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องราวของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเลย ในทัศนะของบัณฑิตเหล่านี้หาได้มองเห็นความผสมผสานของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ธรรมชาติสภาพแวดล้อมและสังคม (ลีปนันท เกตุทัต, 2529 หน้า 35-36)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การส่งเสริมฝ่ายพัฒนานักศึกษา ซึ่งให้เห็นความสำคัญของกิจกรรมที่นอกเหนือจากหลักสูตรว่าเป็นการสร้างโอกาสแก่นักศึกษาที่จะเรียนรู้การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม ตลอดจนพัฒนาศักยภาพด้านความสามารถทางสังคม และพฤติกรรมของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ให้พร้อมที่จะเป็นคนที่สมบูรณ์แบบและมีคุณภาพ

1.2 คณะฯ ควรตระหนักถึงความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาว่า เป็นการสรรค์สร้างกำลังคน เพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจ และวิสัยทัศน์ ทั้งในระดับวิชาการ ความสามารถทางทักษะ ความสามารถทางวิชาชีพ และความสามารถทางสังคม เพื่อไปพัฒนาประเทศชาติต่อไป

1.3 อาจารย์ บุคลากร ให้ความร่วมมือในการจัดทำกิจกรรมนักศึกษาที่คณะฯ จัดขึ้น

1.4 ด้านความรู้และทักษะในการปฏิบัติ และความรู้ความสามารถพิเศษ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของคณะฯ ในการปลูกฝัง คุณลักษณะเฉพาะบางอย่างที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพให้เกิดขึ้นในตัวบัณฑิต ซึ่งคุณลักษณะเฉพาะด้านต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้บัณฑิตประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้อีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ

1.5 ควรนำผลจากการประเมินกิจกรรมนักศึกษา มาปรับปรุงเพื่อพัฒนากิจกรรมนักศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุด และเฝ้าอันวยต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและศักยภาพของนักศึกษาตามวัตถุประสงค์ของคณะฯ ต่อไป

1.6 โครงการสัมมนากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้น ควรเพิ่มช่วงการทดลองการปฏิบัติจริงให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

2.1 ควรทำการศึกษาถึงทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของคณะฯ

2.2 ควรทำการศึกษาในมุมมองของสายอาชีพทางวิทยาศาสตร์ถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานทั้งด้านความคิด มนุษยสัมพันธ์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในงาน ตลอดจนความต้องการในการพัฒนาตนเองเพิ่มเติมของสายวิทยาศาสตร์ด้วย